

Recomandare pentru creșterea participării instituțiilor de cercetare românești la Programul Cadru 7

Asociația Ad Astra

Rezumat. România reușește să atragă doar o mică parte din finanțările de cercetare prin programele europene, comparativ cu contribuția națională la aceste programe.

Fiind vorba în general de finanțări instituționale, considerăm că principala cauză a acestei stări de lucru o reprezintă disfuncția instituțiilor noastre de cercetare, în primul rând în planul politicilor de personal.

Recomandăm crearea unei oferte continue de posturi din partea instituțiilor românești, posturi deschise pentru cercetători din toată lumea care propun să desfășoare în România teme finanțabile din aceste programe.

Programul Cadru 7 al Uniunii Europene este finanțat prin contribuțiile statelor membre, sumele adunate fiind acordate instituțiilor de cercetare din aceleași state membre proporțional cu capacitatea acestora de a propune și desfășura proiecte relevante.

Deși proiectele sunt în ultimă instanță formulate științific de către cercetători, aceste finanțări se acordă instituțiilor, recunoscându-se faptul că în definitiv instituțiile angajează cercetătorii, crează și întrețin cadrul în care se pot desfășura studiile contractate.

Din aceste motive, trebuie să atribuim demararea lentă a atragerii de fonduri europene de cercetare în România disfuncției instituțiilor. Dacă facem presupunerea că n-ar fi așa, adică cercetătorii existenți n-ar avea capacitatea profesională să atragă aceste fonduri, ajungem la întrebarea: ce împiedică instituțiile să angajeze (și) cercetători (mai) competenți?

În măsura în care problema stă în incapacitatea instituțiilor de a asigura condițiile de activitate necesare, această problemă nu poate fi rezolvată în general de cercetători pentru că aceștia își dedică timpul, în mod normal, desăvârșirii competenței în domeniile lor specifice și nu chestiunilor administrative; dacă instituția la care sunt angajați funcționează defectuos, singura variantă care stă la îndemâna cercetătorilor este să evite să propună proiecte care sunt peste capacitatea instituției și a căror finanțare ar putea duce la dificultăți contractuale.

Pentru rezolvarea acestei probleme propunem ca instituțiile din sistemul național de cercetare și dezvoltare să fie stimulate să ofere posturi, permanente sau temporare, pentru cercetători suficient de competenți, provenind din țară sau din străinătate, capabili să propună proiecte finanțabile.

Instituția (universitate, firmă, institut) ar trebui să afișeze pe site-ul de web și să popularizeze în presă o ofertă de serviciu continuă, cu următoarea structură:

- o prezentare a instituției, realizărilor, potențialului, laboratoarelor și serviciilor interne utilizabile în cercetare, resurselor de documentare, a personalului existent și competențelor acestuia;

- o descriere a direcțiilor în care instituția intenționează să se dezvolte;
- o ofertă privind condițiile de angajare, incluzând salarizare de bază și salarizare în cazul obținerii de finanțare extramurală (din fonduri europene în special);
- o ofertă privind condițiile de desfășurare a activității (spațiu, personal, facilități); pentru descrierea capacității administrative, un exemplu util ar putea fi autoevaluarea administrației cercetării la nivel instituțional după criteriile din [1]
- posibilitățile de vizitare a instituției și de contacte cu personalul existent.

Candidații trebuie să prezinte, pe lângă propriul CV, o schiță de proiect, incluzând relațiile internaționale personale de colaborare care le-ar permite succesul aplicației la fonduri PC7. Este de presupus că o astfel de propunere poate necesita mai întâi o perioadă de cunoaștere reciprocă a candidatului și a personalului instituției, dar aceasta nu poate demara fără existența prealabilă unei oferte de serviciu.

Instituția poate desigur angaja experți de specialitate care să evalueze candidații și propunerile lor.

Întrucât simpla elaborare a ofertei de serviciu pentru potențiali directori de proiecte PC7 este doar o formalitate birocratică, considerăm că stimularea instituțiilor în acest sens poate include și condiționarea unora dintre finanțările naționale (cum ar fi programele nucleu sau programele PNCDI II) de existența unei astfel de oferte deschise.

Bibliografie

[1] Asociația Ad Astra. Criterii de evaluare a performanței administrației instituționale a cercetării. *Ad Astra* 6, 2007, http://www.ad-astra.ro/journal/10/principii_administrare.pdf